

**DECYZJA NR DPP-WOPN.717.5.2024.JK
PREZESA URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO**

z dnia 30 lipca 2024 r.

**w sprawie przyznania Kolejom Wielkopolskim otwartego dostępu dla pasażerskich przewozów kolejowych
na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny**

Na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 29c ust. 1, 2, 5, 7 i 8 oraz art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 697), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, art. 11 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1795 z dnia 20 listopada 2018 r. ustanawiającego procedurę i kryteria do celów stosowania badania równowagi ekonomicznej zgodnie z art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE (Dz. Urz. UE L 294 z 21 listopada 2018 r. str. 5), zwanego dalej „rozporządzeniem 2018/1795”, oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej „k.p.a.”, po rozpoznaniu wniosku przewoźnika kolejowego Koleje Wielkopolskie sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, zwanego dalej „Kolejami Wielkopolskimi”, „Przewoźnikiem” lub „Stroną”, z 4 marca 2024 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Urzędem”, za pośrednictwem poczty elektronicznej: 12 marca 2024 r.), zaktualizowanego 4 kwietnia 2024 r. (data wpływu do Urzędu za pośrednictwem poczty elektronicznej: 4 kwietnia 2024 r.), w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029, przewozy realizowane w soboty (6) i niedziele (7) w terminach:

- od 28 czerwca 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r.;
- od 27 czerwca 2026 r. do 30 sierpnia 2026 r.;
- od 26 czerwca 2027 r. do 29 sierpnia 2027 r.;
- od 24 czerwca 2028 r. do 3 września 2028 r.;
- od 23 czerwca 2029 r. do 2 września 2029 r.,

a także 15 sierpnia 2025 r., 15 sierpnia 2028 r. oraz 15 sierpnia 2029 r.,

PRZYZNAJĘ

**Kolejom Wielkopolskim otwarty dostęp dla pasażerskich przewozów kolejowych na trasie krajowej
Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny,**

realizowany liniami kolejowymi nr 202, 351, 354, 404 i 405 w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029 z zachowaniem następujących warunków i zakresu wykorzystania dostępu do linii kolejowych:

1. Na wnioskowanej trasie Koleje Wielkopolskie uruchomią 1 parę pociągów w dobie, w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029, przewozy realizowane w soboty (6) i niedziele (7) w terminach:

- od 28 czerwca 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r.;
- od 27 czerwca 2026 r. do 30 sierpnia 2026 r.;
- od 26 czerwca 2027 r. do 29 sierpnia 2027 r.;
- od 24 czerwca 2028 r. do 3 września 2028 r.;
- od 23 czerwca 2029 r. do 2 września 2029 r.,

a także 15 sierpnia 2025 r., 15 sierpnia 2028 r. oraz 15 sierpnia 2029 r., zgodnie z projektem rozkładu jazdy pociągów i terminami kursowania wskazanymi w załącznikach nr 1 oraz 2 do decyzji.

2. Przewoźnik zobowiązany jest uruchamiać nowe połączenia pasażerskie w częstotliwości oraz terminach wynikających z decyzji.
3. Połączenia realizowane na podstawie decyzji stanowią uzupełnienie ofert przewozowych zapewnianych na obszarach województw: pomorskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego organizowanych przez właściwych organizatorów publicznego transportu zbiorowego.
4. W przypadku prac modernizacyjnych lub remontowych skutkujących zmniejszeniem zdolności przepustowej na odcinkach linii kolejowej, przez którą przebiega trasa pociągów kursujących na podstawie decyzji i odcinkach linii kolejowych stycznych do nich, kursowanie pociągów na podstawie decyzji nie może powodować nieuruchomienia pociągów ważnych z punktu widzenia interesu społeczno-gospodarczego kraju.
5. Przewoźnik uprawniony jest do uruchamiania pociągów, na podstawie decyzji, w pełnej relacji, tj. Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny.

Uruchamianie przez Przewoźnika połączeń w krótszej relacji niż wskazano w pkt 1 sentencji, na podstawie decyzji, jest dopuszczalne wyłącznie w wyniku zaistnienia zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury.

6. Dopuszczalne jest zatrzymywanie się pociągów Przewoźnika na następujących stacjach: Poznań Główny, Oborniki Wielkopolskie Miasto, Rogoźno Wielkopolskie, Chodzież, Piła Główna, Szczecinek, Białogard, Koszalin, Sławno, Słupsk, Ustka.

Nie stanowi naruszenia postanowień decyzji wprowadzenie dodatkowych postojów:

- a) po otrzymaniu pisemnego wniosku, zawierającego uzasadnienie, od organizatora publicznego transportu zbiorowego, w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2778), zwanej dalej „ustawą o publicznym transporcie zbiorowym”, realizującego zadania w zakresie przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym, o wprowadzenie dodatkowego zatrzymania na wskazanej stacji/przystanku;
 - b) ustalonych w ramach procesu koordynacji przy konstrukcji rocznego rozkładu jazdy, na wniosek zarządcy infrastruktury kolejowej w celu zachowania cykliczności rozkładu jazdy pociągów przewoźników kolejowych;
 - c) w przypadku wystąpienia zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury.
7. Uruchamianie przez Przewoźnika nowych przewozów kolejowych nie powinno skutkować likwidacją skomunikowań pociągów uruchamianych na podstawie umowy o świadczenie usług publicznych w transporcie kolejowym.
 8. Na trasie Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, przebiegającej liniami kolejowymi oznaczonymi w sentencji decyzji, Koleje Wielkopolskie będą realizowały przewozy przy pomocy pojazdów typu EN76. W przypadku zwiększonego potoku podróżnych Przewoźnik będzie wyprawiał skład w podwójnym zestawieniu, przy pomocy pojazdów typu EN76.

Dopuszcza się możliwość wykorzystywania również innych typów pojazdów kolejowych, jeżeli Koleje Wielkopolskie zagwarantują takie same bądź lepsze parametry techniczne, eksploatacyjne i jakościowe pojazdów. Przewoźnik jest zobowiązany do wykorzystywania wyłącznie taboru spełniającego warunki techniczne, środowiskowe i eksploatacyjne określone przez zarządcę infrastruktury dla poszczególnych linii kolejowych.

9. Dopuszcza się korzystanie z tras przebiegających innymi liniami kolejowymi niż wymienione w decyzji, przyznanych przez zarządcę infrastruktury, o ile ich przyznanie nastąpi z przyczyn niezależnych od Przewoźnika.
10. Dopuszcza się uruchomienie połączeń, o których mowa w pkt 1 sentencji, w innych godzinach niż wskazane w rozkładzie jazdy zawartym w załącznikach nr 1 i 2 do decyzji, o ile nastąpi to z przyczyn niezależnych od Przewoźnika.
11. Przewoźnik zobowiązany jest poinformować Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „Prezesem UTK”, o każdym przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających uruchomienie połączenia na trasie Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny:
 - a) w niepełnej relacji;
 - b) w częstotliwości i terminie innymi niż wprost wynikającymi z decyzji,oraz o wystąpieniu okoliczności skutkujących:

- c) zaprzestaniem wykonywania przewozów przez co najmniej 6 miesięcy;
- d) wprowadzeniem dodatkowych postojów.

W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w pkt 11 lit. a – d, Przewoźnik w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ich wystąpienia, zobowiązany jest przedstawić Prezesowi UTK stanowisko w sprawie wraz z uzasadnieniem.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Należy wskazać, że 12 marca 2024 r. wpłynął do Prezesa UTK, za pośrednictwem poczty elektronicznej, wniosek Kolei Wielkopolskich o przyznanie otwartego dostępu na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029, zwany dalej również „Wnioskiem”.

Pismem z 21 marca 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.2.JK) Prezes UTK wezwał Koleje Wielkopolskie do skorygowania danych zawartych we Wniosku.

W odpowiedzi na pismo Prezesa UTK z 21 marca 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.2.JK), 4 kwietnia 2024 r. do Urzędu wpłynął za pośrednictwem poczty elektronicznej zaktualizowany Wniosek Kolei Wielkopolskich.

Pismem z 10 kwietnia 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.4.JK) Prezes UTK powiadomił Koleje Wielkopolskie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji w sprawie dotyczącej otwartego dostępu na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029, przewozy realizowane w soboty (6) i niedziele (7) w terminach:

- od 28 czerwca 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r.;
- od 27 czerwca 2026 r. do 30 sierpnia 2026 r.;
- od 26 czerwca 2027 r. do 29 sierpnia 2027 r.;
- od 24 czerwca 2028 r. do 3 września 2028 r.;
- od 23 czerwca 2029 r. do 2 września 2029 r.,

a także 15 sierpnia 2025 r., 15 sierpnia 2028 r. oraz 15 sierpnia 2029 r.

W tym samym piśmie Strona została także poinformowana o materiale dowodowym i faktach znanych Prezesowi UTK z urzędu. Ponadto Prezes UTK poinformował Przewoźnika o przysługującym prawie wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów.

Prezes UTK 12 kwietnia 2024 r. opublikował informację o wpływie Wniosku Kolei Wielkopolskich na stronie internetowej Urzędu pod adresem: <https://utk.gov.pl/pl/dostep-do-infrastruktur/dostep-do-infrastruktury/otwarty-dostep-krajowy/powiadomienia/21269,Powiadomienia-Kolei-Wielkopolskich-o-planowanych-nowych-krajowych-uslugach-pasaz.html>.

Pismem z 14 kwietnia 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.5.JK) Prezes UTK powiadomił podmioty uprawnione o otrzymaniu powiadomienia Kolei Wielkopolskich z 4 marca 2024 r., w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny oraz poinformował o przysługującym prawie zgłoszenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, w terminie i na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia 2018/1795.

W odpowiedzi na pismo Prezesa UTK z 14 kwietnia 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.5.JK), pismem z 13 maja 2024 r. (znak: PBH1w.8153.13.2.2024, data wpływu za pośrednictwem poczty elektronicznej: 14 maja 2024 r.), POLREGIO S.A. z siedzibą w Warszawie, zwana dalej „POLREGIO”, wniosła o przedłużenie terminu na złożenie wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej w związku z planowaną przez Koleje Wielkopolskie nową usługą. Pismo POLREGIO z 13 maja 2024 r. (znak: PBH1w.8153.13.2.2024) zostało podpisane niezgodnie z zasadami reprezentacji wskazanymi w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Postanowieniem z 21 maja 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.7.JK) Prezes UTK, odmówił POLREGIO wydłużenia terminu na złożenie wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, o którym mowa w art. 4 ust. 4 rozporządzenia 2018/1795 w tym postępowaniu. Jednocześnie Prezes UTK wezwał POLREGIO do uzupełnienia braków formalnych pisma z 13 maja 2024 r. (znak: PBH1w.8153.13.2.2024).

Pismem z 22 maja 2024 r. (znak: BBPR1m-070-082/2024, data wpływu do Urzędu za pośrednictwem platformy ePUAP: 23 maja 2024 r.) przewoźnik „PKP Intercity” S.A. z siedzibą w Warszawie, zwany dalej „PKP Intercity”, poinformował,

że nie będzie składał wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej. Ponadto 23 maja 2024 r. do Urzędu wpłynęła opłata skarbową z tytułu złożonego pełnomocnictwa dla pełnomocnika PKP Intercity.

Pismem z 13 czerwca 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.10.JK) Prezes UTK zawiadomił PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. z siedzibą w Warszawie, zwaną dalej „PKP PLK”, że w terminie określonym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795 nie został złożony żaden wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Pismem z 17 czerwca 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.11.JK) Prezes UTK zawiadomił Koleje Wielkopolskie o dokumentach znajdujących się w materiale dowodowym sprawy. Jednocześnie Prezes UTK poinformował Stronę o możliwości skorzystania z prawa do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji, w terminie 7 dni od doręczenia pisma. Ponadto Prezes UTK poinformował o wyznaczeniu terminu załatwienia sprawy do 3 lipca 2024 r.

Pismem z 2 lipca 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.12.JK) Prezes UTK postanowił wyznaczyć nowy termin załatwienia sprawy, tj. do 5 sierpnia 2024 r. Ponadto Prezes UTK poinformował Przewoźnika o możliwości skorzystania z prawa do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji.

Pismem z 4 lipca 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.13.JK) Prezes UTK zawiadomił Koleje Wielkopolskie, że w terminie określonym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795 nie został złożony żaden wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Strona nie skorzystała z przysługującego na podstawie art. 10 § 1 k.p.a. prawa do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UTK zważył, co następuje:

Stosownie do art. 13a ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem art. 13ab i art. 13b ust. 2 i 3, przepisy k.p.a.

Zgodnie natomiast z art. 104 § 1 k.p.a.: *Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.*

Art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy o transporcie kolejowym przyznaje Prezesowi UTK kompetencję do wydawania decyzji dotyczących otwartego dostępu.

Jak już wskazano, 12 marca 2024 r. do Prezesa UTK wpłynął Wniosek Kolei Wielkopolskich, zaktualizowany 4 kwietnia 2024 r., w sprawie uruchamiania planowanego nowego kolejowego przewozu pasażerskiego na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny na okres 5 kolejnych rocznych rozkładów jazdy pociągów począwszy od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r.

W związku z otrzymaniem przez Prezesa UTK Wniosku, niezbędne było ustalenie statusu Przewoźnika na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Zgodnie z informacjami, którymi Prezes UTK dysponuje z urzędu, Koleje Wielkopolskie są przewoźnikiem kolejowym, posiadającym licencję nr WPO/188/2010 na świadczenie usług transportu kolejowego w Unii Europejskiej i Europejskim Obszarze Gospodarczym, wydaną przez Prezesa UTK 6 lipca 2010 r. na czas nieokreślony. Ponadto Strona posiada certyfikat bezpieczeństwa część A nr PL1120200042, wydany decyzją Prezesa UTK z 20 października 2020 r. (znak: DMB-WMIC.400.70.2020.KC), ważny od 24 października 2020 r. do 24 października 2025 r., potwierdzający akceptację systemu zarządzania bezpieczeństwem na terenie Unii Europejskiej, oraz certyfikat bezpieczeństwa część B nr PL1220200051, wydany decyzją Prezesa UTK z 20 października 2020 r. (znak: DMB-WMIC.401.83.2020.KC), ważny od 24 października 2020 r. do 24 października 2025 r., potwierdzający akceptację regulacji przyjętych przez przedsiębiorstwo kolejowe w celu spełnienia krajowych wymagań bezpieczeństwa wykonywania przewozów na danej sieci. Z tego względu Prezes UTK ustalił, że Strona jest przewoźnikiem kolejowym posiadającym podstawowe dokumenty z zakresu transportu kolejowego, umożliwiające wykonywanie kolejowych przewozów osób.

Stosownie do art. 29c ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym: *Regularny przewóz kolejowy osób niebędący przewozem o charakterze użyteczności publicznej jest wykonywany na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu albo decyzji o przyznaniu ograniczonego dostępu.*

Zgodnie z art. 29d ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym: *W zakresie kolejowych przewozów osób innych niż przewozy okazjonalne zarządca zawiera umowę o przydzielenie zdolności przepustowej w takim zakresie, w jakim aplikant zawarł umowę o świadczenie usług publicznych, przedstawił oświadczenie organizatora publicznego transportu kolejowego o zamiarze objęcia pociągów umową o świadczenie usług publicznych albo uzyskał decyzję o przyznaniu otwartego dostępu albo decyzję o przyznaniu ograniczonego dostępu.*

W świetle wyżej cytowanych przepisów ustawy o transporcie kolejowym podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku o przyznanie otwartego dostępu na danej trasie jest więc aplikant. Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9b ustawy o transporcie kolejowym aplikantem jest przewoźnik kolejowy, międzynarodowe ugrupowanie interesów gospodarczych obejmujące

przewoźników kolejowych lub inny podmiot zainteresowany uzyskaniem zdolności przepustowej, w szczególności organizator publicznego transportu kolejowego, spedytor, nadawca ładunku lub operator transportu kombinowanego.

Natomiast przez przewoźnika kolejowego, zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy o transporcie kolejowym, należy rozumieć przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania przewozów kolejowych, w tym przedsiębiorcę świadczącego wyłącznie usługę trakcyjną, na podstawie licencji i jednolitego certyfikatu bezpieczeństwa, lub przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania przewozów kolejowych na podstawie świadectwa bezpieczeństwa.

Tym samym należy stwierdzić, że Koleje Wielkopolskie, w związku z posiadaniem licencji na wykonywanie przewozów kolejowych osób oraz certyfikatów bezpieczeństwa w części A i B, spełniają wymagania ustawy o transporcie kolejowym pozwalające uznać Stronę za przewoźnika kolejowego. Przewoźnikowi przysługuje zatem uprawnienie do złożenia wniosku dotyczącego przyznania otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej. Wniosek został podpisany przez osoby upoważnione do reprezentacji Kolei Wielkopolskich zgodnie z zasadami reprezentacji Strony wskazanymi w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Zgodnie z treścią art. 29c ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym aplikant, który zamierza wystąpić o przydzielenie zdolności przepustowej w celu wykonywania przewozu na podstawie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu, na trasie, na której są wykonywane przewozy na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, informuje o tym właściwego zarządcę infrastruktury oraz Prezesa UTK. Informacja o planowanym uruchomieniu komercyjnych przewozów osób na danej trasie powinna zostać przedstawiona za pomocą standardowego formularza powiadomienia, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2018/1795, nie później niż w terminie 18 miesięcy przed dniem wejścia w życie rozkładu jazdy pociągów, którego będzie dotyczył wniosek o przydzielenie zdolności przepustowej.

Należy wskazać, że Koleje Wielkopolskie przekazały Wniosek 12 marca 2024 r., czyli nie zachowując terminu 18 miesięcy przed dniem wejścia w życie rozkładu jazdy pociągów 2024/2025. Oznacza to, że moment wniesienia przez Przewoźnika Wniosku do Prezesa UTK, a także szacowany czas uruchomienia przez Stronę przewozów nie są zgodne z postanowieniami art. 29c ust. 2 ustawy o transporcie kolejowym. Niezachowanie przez Przewoźnika ww. terminu, w związku z wydaniem na rzecz Kolei Wielkopolskich decyzji o przyznaniu otwartego dostępu, może mieć wpływ na faktyczny termin uruchomienia nowych kolejowych przewozów pasażerskich.

Stosownie do art. 29c ust. 3 ustawy o transporcie kolejowym: *Prezes UTK, nie później niż przed upływem 10 dni od dnia otrzymania informacji o zamiarze wykonywania regularnego przewozu osób, o której mowa w ust. 2, przekazuje tę informację organizatorowi publicznego transportu kolejowego i przewoźnikowi kolejowemu, którzy zawarli umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na trasie, o której mowa w ust. 2.*

Artykuł 29c ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym określa, że w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o zamiarze wykonywania regularnego przewozu osób, o której mowa w ust. 2 tego przepisu, organizator publicznego transportu kolejowego i przewoźnik kolejowy, którzy zawarli umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, oraz zarządca właściwej infrastruktury kolejowej mogą złożyć do Prezesa UTK wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu przepisów rozporządzenia 2018/1795.

Pismem z 14 kwietnia 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.5.JK) Prezes UTK zawiadomił podmioty uprawnione, tj. te, którym przysługuje możliwość złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, o planowanym uruchomieniu nowej usługi przez Przewoźnika. W przedmiotowym postępowaniu administracyjnym podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej, o których mowa w art. 11 ust. 2 dyrektywy 2012/34/UE¹, byli: Minister Infrastruktury, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Marszałek Województwa Pomorskiego, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, PKP Intercity, POLREGIO i PKP PLK.

Ze względu na to, że obowiązujące przepisy nie wiążą ze sobą początku biegu terminu dla złożenia wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej z momentem publikacji jawnej wersji powiadomienia aplikanta (tu: Kolei Wielkopolskich) o planowanej nowej usłudze, Prezes UTK przyjął, że początek biegu terminu dla każdego z podmiotów liczony jest indywidualnie. Początek biegu terminu dla złożenia przez podmiot uprawniony wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej związany jest z momentem doręczenia pisma organu regulacyjnego informującego o otrzymaniu wniosku o przyznanie otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej. Z tego względu należało przyjąć, że termin na dokonanie czynności, o której mowa powyżej, rozpoczynał się, zgodnie z obowiązującymi zasadami obliczania terminów, od momentu doręczenia podmiotom uprawnionym pisma Prezesa UTK z 14 kwietnia 2024 r. (znak: DPP-WOPN.717.5.2024.5.JK).

¹ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 343 z 14 grudnia 2012 r. str. 32, z późn. zm.), zwana dalej „dyrektywą 2012/34/UE”

W ustawie o transporcie kolejowym znajduje się również regulacja dotycząca sposobu postępowania Prezesa UTK w przypadku braku wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej oraz w sytuacji otrzymania takiego wniosku.

Wydanie decyzji o przyznaniu otwartego dostępu na danej trasie jest możliwe w sytuacji, gdy żaden podmiot uprawniony nie złoży w terminie przewidzianym przepisami, wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej albo gdy w wyniku przeprowadzonego badania, o którym mowa w art. 29c ust. 4 ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK oceni, że proponowane połączenie pasażerskie nie zagraża równowadze ekonomicznej umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego (art. 29c ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym).

W ramach postępowania zostało złożone pismo PKP Intercity z 22 maja 2024 r. (znak: BBPR1m-070-082/2024), w którym ww. podmiot przedstawił swoje stanowisko.

Pismo PKP Intercity z 22 maja 2024 r. (znak: BBPR1m-070-082/2024)

W piśmie z 22 maja 2024 r. (znak: BBPR1m-070-082/2024) PKP Intercity oświadczyła, że nie będzie składała wniosku o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej. Zgodnie z wyjaśnieniami PKP Intercity, przewoźnik ten przewiduje znikomy wpływ nowych połączeń Kolei Wielkopolskich na pociągi objęte umową o świadczenie usług publicznych zawartą pomiędzy Ministrem Infrastruktury a PKP Intercity.

W związku z tym należy uznać, że w ramach tego postępowania, w terminie określonym w art. 5 ust. 1 rozporządzenia 2018/1795, do Prezesa UTK nie wpłynął żaden wniosek o przeprowadzenie badania równowagi ekonomicznej.

Wobec tego, w świetle art. 29c ust. 5 ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK zobowiązany był wydać decyzję o przyznaniu otwartego dostępu na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029.

Zgodnie z treścią art. 29c ust. 7 ustawy o transporcie kolejowym: *w decyzji o przyznaniu otwartego dostępu albo o przyznaniu ograniczonego dostępu określa się w szczególności:*

- 1) *aplikanta, jego siedzibę i adres;*
- 2) *trasy, na których mają być realizowane przewozy;*
- 3) *okres, na jaki decyzja zostaje wydana;*
- 4) *warunki oraz zakres korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej.*

Przepis art. 29c ust. 7 pkt 4 ustawy o transporcie kolejowym obliuguje Prezesa UTK do określenia w decyzji o przyznaniu otwartego dostępu warunków oraz zakresu korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej. Z tego względu Prezes UTK wprowadził w sentencji klauzule regulujące, na jakich warunkach i w jaki sposób Przewoźnik będzie mógł korzystać z infrastruktury kolejowej na podstawie decyzji.

Prezes UTK przyznał Kolejom Wielkopolskim, zgodnie z Wnioskiem Przewoźnika, prawo do wykonywania przewozów na wnioskowanej trasie w wymiarze 1 pary pociągów w dobie, w relacji Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów: 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029, przewozy realizowane w soboty (6) i niedziele (7) w terminach:

- od 28 czerwca 2025 r. do 31 sierpnia 2025 r.;
- od 27 czerwca 2026 r. do 30 sierpnia 2026 r.;
- od 26 czerwca 2027 r. do 29 sierpnia 2027 r.;
- od 24 czerwca 2028 r. do 3 września 2028 r.;
- od 23 czerwca 2029 r. do 2 września 2029 r.,

a także 15 sierpnia 2025 r., 15 sierpnia 2028 r. oraz 15 sierpnia 2029 r., zgodnie z projektami rozkładu jazdy pociągów i terminami kursowania wskazanymi w załącznikach nr 1 i 2 do decyzji.

Połączenia realizowane na podstawie decyzji powinny stanowić uzupełnienie oferty przewozowej zapewnianej na obszarach województw: pomorskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego organizowanych przez właściwych organizatorów publicznego transportu zbiorowego. Zwiększenie liczby połączeń o charakterze regionalnym, np. poprzez uruchomienie połączenia kolejowego wnioskowanego przez Koleje Wielkopolskie, powinno przynieść pozytywny efekt dla potencjalnego pasażera. W rezultacie spodziewany jest wzrost zainteresowania podróżnych transportem kolejowym w regionach, przez które przebiega trasa wnioskowanego połączenia.

W ocenie Prezesa UTK usługa Kolei Wielkopolskich powinna przede wszystkim stanowić odpowiedź na potrzeby podróżnych. Z tego względu Prezes UTK określił w decyzji, że w przypadku prac modernizacyjnych lub remontowych skutkujących zmniejszeniem zdolności przepustowej na odcinkach linii kolejowych, przez które przebiega trasa pociągów kursujących na podstawie decyzji i odcinkach linii kolejowych stycznych do nich, kursowanie pociągów na podstawie decyzji nie może powodować nieuruchomienia pociągów ważnych z punktu widzenia interesu społeczno-gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.

W zgodzie z tym Prezes UTK zastrzegł również, że Przewoźnik uprawniony jest do uruchamiania pociągów, na podstawie decyzji, w pełnej relacji, tj. na trasie Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny. Uruchamianie przez Stronę połączeń w krótszej relacji, na podstawie decyzji, zostało zastrzeżone dla zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury. W ocenie Prezesa UTK, skoro Koleje Wielkopolskie złożyły wniosek o przyznanie otwartego dostępu, na podstawie którego uruchamiane będą połączenia w relacji Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, to niecelowe byłoby działanie Przewoźnika polegające na wykonywaniu połączeń w krótszej relacji. Prezes UTK zauważa, że takie działanie mogłoby godzić nie tylko w prawidłowość przeprowadzonego postępowania przez organ regulacyjny oraz ocenę ewentualnie zgłoszonych wniosków przez podmioty uprawnione, ale również w interes potencjalnych podróżnych.

Prezes UTK, zgodnie z Wnioskiem złożonym przez Koleje Wielkopolskie, ustalił, że dopuszczalne jest zatrzymywanie się pociągów Przewoźnika na następujących stacjach: Poznań Główny, Oborniki Wielkopolskie Miasto, Rogoźno Wielkopolskie, Chodzież, Piła Główna, Szczecinek, Białogard, Koszalin, Sławno, Słupsk, Ustka.

Jednocześnie Prezes UTK stwierdził, że nie stanowi naruszenia postanowień decyzji wprowadzenie dodatkowych postojów:

- a) po otrzymaniu pisemnego wniosku, zawierającego uzasadnienie, od organizatora publicznego transportu zbiorowego, w rozumieniu ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, realizującego zadania w zakresie przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym, o wprowadzenie dodatkowego zatrzymania na wskazanej stacji/przystanku;
- b) ustalonych w ramach procesu koordynacji przy konstrukcji rocznego rozkładu jazdy, na wniosek zarządcy infrastruktury kolejowej w celu zachowania cykliczności rozkładu jazdy pociągów przewoźników kolejowych;
- c) w przypadku wystąpienia zdarzeń będących następstwem siły wyższej lub działalności zarządcy infrastruktury.

Uruchamianie usługi Kolei Wielkopolskich nie powinno powodować zakłócenia istniejących skomunikowań pomiędzy pociągami uruchamianymi na podstawie umowy o świadczenie usług publicznych. Prezes UTK zwrócił uwagę na to, że nowe połączenia Przewoźnika powinny mieć charakter uzupełniający wobec istniejącej oferty przewozowej, a więc stanowić dla niej wartość dodaną, a nie skutkować jej pogorszeniem. Z tego względu zarządca infrastruktury powinien uwzględniać w procesie alokacji zdolności przepustowej charakter realizowanej usługi Przewoźnika.

Zgodnie ze złożonym przez Koleje Wielkopolskie Wnioskiem, przewozy realizowane na trasie Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny przebiegającej liniami kolejowymi oznaczonymi w sentencji decyzji, będą realizowane przy pomocy pojazdów typu EN76. W przypadku zwiększonego potoku podróżnych Przewoźnik będzie wyprawiał skład w podwójnym zestawieniu, przy pomocy pojazdów typu EN76. Dopuszcza się możliwość wykorzystywania również innych typów pojazdów kolejowych, jeżeli Koleje Wielkopolskie zagwarantują takie same bądź lepsze parametry techniczne, eksploatacyjne i jakościowe pojazdów.

Przewoźnik jest zobowiązany do wykorzystywania wyłącznie taboru spełniającego warunki techniczne, środowiskowe i eksploatacyjne określone przez zarządcę infrastruktury dla poszczególnych linii kolejowych.

Prezes UTK zastrzegł w decyzji, że dopuszczalne jest korzystanie przez Koleje Wielkopolskie z tras przebiegających innymi liniami kolejowymi niż wymienione w decyzji, przyznanych przez zarządcę infrastruktury, o ile ich przyznanie nastąpi z przyczyn niezależnych od Przewoźnika (np. w związku z ograniczoną zdolnością przepustową konkretnego odcinka infrastruktury kolejowej lub obowiązywaniem trasy okrężnej dla określonego fragmentu trasy).

Prezes UTK ustalił, że dopuszczalne jest uruchomienie połączeń, o których mowa w pkt 1 sentencji, w innych godzinach niż wskazane w rozkładzie jazdy zawartym w załącznikach nr 1 i 2 do decyzji, o ile nastąpi to z przyczyn niezależnych od Przewoźnika (np. w związku z ograniczoną zdolnością przepustową infrastruktury kolejowej lub przesunięciem godzin odjazdu ze względu na obowiązujące priorytety przy układaniu rozkładu jazdy).

Mając na względzie rolę Prezesa UTK jako organu regulacyjnego w zakresie sektora kolejowego ustalono, że Przewoźnik zobowiązany jest poinformować organ regulacyjny o każdym przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających uruchomienie połączenia na trasie Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny:

- a) w niepełnej relacji;
- b) w częstotliwości i terminie innymi niż wprost wynikającym z decyzji,

oraz o wystąpieniu okoliczności skutkujących:

- c) zaprzestaniem wykonywania przewozów przez co najmniej 6 miesięcy;
- d) wprowadzeniem dodatkowych postojów.

W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w lit. a – d, Przewoźnik zobowiązany jest, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ich wystąpienia, przedstawić stanowisko w sprawie wraz z uzasadnieniem.

Klauzula ma na celu uzyskiwanie na bieżąco wiedzy na temat faktycznie realizowanych przez decyzji.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UTK rozstrzygnął jak w sentencji.

Zgodnie z art. 29c ust. 8 ustawy o transporcie kolejowym decyzja o przyznaniu otwartego dostępu jest wydawana na okres nieprzekraczający 5 lat. Ze względu na złożony przez Koleje Wielkopolskie Wniosek, Prezes UTK przyznał Przewoźnikowi prawo otwartego dostępu na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka – Poznań Główny, od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r.

Prezes UTK dokonuje okresowej kontroli działalności przewoźników kolejowych wykonujących przewozy w ramach otwartego dostępu w zakresie spełniania warunków korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej określonych w decyzji o przyznaniu otwartego dostępu (art. 29c ust. 10 ustawy o transporcie kolejowym).

Decyzja o przyznaniu otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej wygasa w przypadku likwidacji albo ogłoszenia upadłości aplikanta, któremu decyzja została wydana (art. 29c ust. 11 ustawy o transporcie kolejowym).

Zgodnie z art. 29c ust. 12 ustawy o transporcie kolejowym, Prezes UTK uchyla decyzję o przyznaniu otwartego dostępu do infrastruktury kolejowej w przypadku:

- 1) wystąpienia rażącego naruszenia warunków korzystania z dostępu do infrastruktury kolejowej określonych w tej decyzji;
- 2) zaprzestania wykonywania przewozów przez co najmniej 6 miesięcy z przyczyn leżących po stronie aplikanta.

POUCZENIE

Stronie niezadowolonej z decyzji przysługuje prawo zwrócenia się do Prezesa UTK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji (art. 127 § 3 k.p.a. w związku z art. 29c ust. 9 ustawy o transporcie kolejowym).

Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa UTK.

Wpis od skargi wynosi 200 zł i uiszczany jest gotówką do kasy sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy tego sądu, zgodnie z art. 15 w związku z art. 127 § 3 w zw. z art. 129 § 2 k.p.a. w związku z art. 3 § 2 pkt 1 oraz art. 13 § 2, art. 52 § 1 i § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 935), zwanej dalej „p.p.s.a.”, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o prawo pomocy obejmujące zwolnienie strony od kosztów sądowych oraz bezpłatne ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, na zasadach określonych w art. 239 – art. 262 p.p.s.a.

Strona zadowolona z decyzji może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się uprawnień do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy skutkujące prawomocnością decyzji. Złożenie oświadczenia następuje na zasadach ogólnych przewidzianych dla wniesienia podania określonych w art. 63 § 1 k.p.a.

Oplata:

Od decyzji należna opłata skarbową wynosi 10 zł (słownie: dziesięć złotych 00/100), zgodnie z cz. I pkt 53 Załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 2111). Strona, wraz z Wnioskiem, przedstawiła potwierdzenie uiszczenia 21 lutego 2024 r. ww. opłaty skarbowej na rachunek Centrum Obsługi Podatnika Urzędu m.st. Warszawy.

W związku z powyższym uznać należy, że opłata za wydanie decyzji została uiszczona przez Stronę w całości.

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego *Ignacy Góra*

Załączniki:

1. Projekt rocznego rozkładu jazdy w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029 na trasie krajowej Poznań Główny – Ustka.
2. Projekt rocznego rozkładu jazdy w okresie od 28 czerwca 2025 r. do 2 września 2029 r., tj. w rocznych rozkładach jazdy pociągów 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028 oraz 2028/2029 na trasie krajowej Ustka – Poznań Główny.

Załącznik nr 1 do decyzji znak: DPP-WOPN.717.5.2024.JK

linia kolejowa	Km Σ	Km	Stacja	Godz. Przyjazdu	Godz. Odjazdu
351	0,000	0,000	Poznań Główny		06:30
354	29,228	29,228	Oborniki Wielkopolskie Miasto	06:50	06:51
354	45,411	16,183	Rogoźno Wielkopolskie	07:03	07:04
354	73,336	27,925	Chodzież	07:21	07:22
354	95,435	22,099	Piła Główna	07:39	07:40
405	166,145	70,710	Szczecinek	08:47	08:48
404	229,666	63,521	Białogard	09:43	09:44
202	253,999	24,333	Koszalin	09:59	10:00
202	294,070	40,071	Sławno	10:28	10:29
405	321,127	27,057	Słupsk	10:46	10:47
405	338,232	17,105	Ustka	11:01	

Załącznik nr 2 do decyzji znak: DPP-WOPN.717.5.2024.JK

linia kolejowa	Km Σ	Km	Stacja	Godz. Przyjazdu	Godz. Odjazdu
405	0,000	0,000	Ustka		17:00
405	17,105	17,105	Słupsk	17:13	17:14
202	44,162	27,057	Sławno	17:31	17:32
202	84,233	40,071	Koszalin	18:00	18:01
404	108,566	24,333	Białogard	18:16	18:17
405	172,087	63,521	Szczecinek	19:12	19:13
354	242,797	70,710	Piła Główna	20:20	20:21
354	264,896	22,099	Chodzież	20:38	20:39
354	292,821	27,925	Rogoźno Wielkopolskie	20:56	20:57
354	309,004	16,183	Oborniki Wielkopolskie Miasto	21:09	21:10
351	338,232	29,228	Poznań Główny	21:31	